



**Sectoraal comité voor de Federale Overheid**

**Beraadslaging FO nr 06/2010 van 25 maart 2010**

**Betreft:** Gegevensuitwisseling tussen de Administratie van Douane en Accijnzen en het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (AF/MA/2010/001)

Het Sectoraal comité voor de Federale Overheid;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid de artikelen 31*bis* en 36*bis*;

Gelet op het koninklijk besluit van 17 december 2003 *tot vaststelling van de nadere regels met betrekking tot de samenstelling en de werking van bepaalde sectorale comités opgericht binnen de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer*, inzonderheid artikel 18;

Gelet op de aanvraag van Dhr. G. Houins, Gedelegeerd bestuurder van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen ontvangen op 24/12/2009;

Gelet op de aanvraag van het technisch en juridisch advies gericht aan de Federale Overheidsdienst Fedict op 09/03/2010;

Gelet op het technisch en juridisch advies ontvangen op 25/03/2010;

Gelet op het verslag van de Voorzitter;

Beslist op 25 maart 2010, na beraadslaging, als volgt:

## I. VOORWERP VAN DE AANVRAAG

1. Op 24 december 2009 ontving het Comité een machtigingsaanvraag van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna "het FAVV") om vrachtgegevens en invoer -en doorvoergegevens te kunnen opvragen bij de Administratie Douane en Accijnzen (hierna "de ADA") met het oog op de bewaking van de kwaliteit van ons voedsel<sup>1</sup>.

## II. ONDERZOEK VAN DE AANVRAAG

### A. ONTVANKELIJKHEID

2. Krachtens artikel 36bis WVP, *"vereist elke elektronische mededeling van persoonsgegevens door een federale overheidsdienst of door een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid die onder de federale overheid ressorteert een principiële machtiging (van het bevoegd sectoraal comité)"*.

3. Het is de taak van dit Comité om na te gaan *"of deze mededeling enerzijds nodig is voor de implementatie van de opdrachten die toevertrouwd worden door of krachtens de wet aan de vragende federale overheid en anderzijds of deze mededeling in zijn diverse aspecten compatibel is met al de geldige normen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer wat de verwerking van de persoonsgegevens betreft."* (Parl.Doc 50, 2001-2002, nr. 1940/004).

4. De gevraagde gegevens (cf. infra randnummer 17) zullen niet altijd persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP betreffen daar zij soms louter informatie over rechtspersonen zullen bevatten. Er kan echter niet worden ontkend dat deze gegevens in veel gevallen (onrechtstreeks) in verband kunnen gebracht worden met natuurlijke personen, waardoor zij toch als "persoonsgegevens" kunnen gekwalificeerd worden. Het Comité gaat er dan ook van uit dat er vaak een elektronische toegang gevraagd wordt tot persoonsgegevens die zich in gegevensbanken bij de ADA bevinden. Laatstgenoemde administratie maakt deel uit van de FOD Financiën. Het Comité is derhalve bevoegd.

---

<sup>1</sup> Op grond van artikel 4, § 3, 2°, van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna "de wet van 4 februari 2000") is het FAVV bevoegd voor de controle en de keuring van de productie, de verwerking, de bewaring, het vervoer, de handel en de in -en uitvoer van voedselproducten en hun grondstoffen.

## B. TEN GRONDE

### 1. FINALITEITSBEGINSEL

5. Artikel 4, § 1, 2°, WVP laat de verwerking van persoonsgegevens slechts toe voor welbepaalde, uitdrukkelijk omschreven en gerechtvaardigde doeleinden en de gegevens mogen bovendien niet verder worden verwerkt op een wijze die onverenigbaar is met die doeleinden. In de hiernavolgende paragrafen onderzoekt het Comité of deze principes gerespecteerd worden bij de verwerkingen die het FAVV voor ogen heeft.

6. In de aanvraag worden zes finaliteiten opgesomd:

- uitvoeren van de controles in de grensinspectieplaatsen;
- tegengaan van illegale invoer;
- controle, onderzoek, keuring van de voedselproducten en hun grondstoffen;
- uitvoeren van controles en nemen van maatregelen in het kader van de volks –en diergezondheid;
- uitvoeren van vrijwaringsmaatregelen uitgevaardigd door de Europese Commissie;
- opstellen controleprogramma van het FAVV en bepalen controlefrequentie van de zogenaamde "operatoren"<sup>2</sup>.

7. Het FAVV werd opgericht door de wet van 4 februari 2000 en het heeft als doel de veiligheid van de voedselketen te bewaken en de kwaliteit van het voedsel te waarborgen, teneinde de gezondheid van de consumenten te beschermen. Haar bevoegdheden worden in artikel 4, § 3, van deze wet als volgt omschreven:

*"1° de controle, het onderzoek en de keuring van de voedselproducten en hun grondstoffen in alle stadia van de voedselketen, en dit in het belang van de volksgezondheid;*

*2° de controle en de keuring van de productie, de verwerking, de bewaring, het vervoer, de handel, de in –en uitvoer, de productie, verwerking-, verpakking-, verhandeling-, opslag- en verkoopplaatsen van de voedselproducten en hun grondstoffen;*

*(...)*

*5° de inzameling, de ordening, het beheer, de archivering, en de verspreiding van alle informatie in verband met haar opdracht. De Koning stelt bij een in de Ministerraad overlegd*

---

<sup>2</sup> Het betreft de natuurlijke persoon, de onderneming of de vereniging – zowel publiekrechtelijk als privaatrechtelijk – die al dan niet met winstoogmerk actief is in enig stadium van de productie, verwerking en distributie van een product.

*besluit de regels vast met betrekking tot de organisatie, de werking en de toegankelijkheid van databanken, die door het agentschap of met zijn medewerking kunnen worden uitgebouwd.(...);*

*(...)*

*7° het toezicht op de naleving van de wetgeving betreffende alle schakels van de voedselketen."*

8. In het licht van de in de vorige alinea omschreven taken van het FAVV, is het Comité van oordeel dat de geplande doorgifte van gegevens met het oog op welbepaalde en uitdrukkelijk omschreven doeleinden zal plaatsvinden en het brengt in herinnering dat de gevraagde gegevens enkel met het oog op deze doeleinden mogen verwerkt worden.

9. Rekening houdend met artikel 4, § 3, van de wet van 4 februari 2000 en gelet op artikel 5, c), WVP<sup>3</sup> zijn de doeleinden van de door het FAVV beoogde verwerkingen van gegevens, ook toelaatbaar.

10. In deze context dient ook te worden geanalyseerd of de doeleinden van de door het FAVV geplande verwerkingen verenigbaar zijn met de doeleinden waarvoor de gegevens oorspronkelijk door de ADA zijn verwerkt. Conform artikel 4, § 1, 2° WVP dient bij de beoordeling van deze verenigbaarheid rekening te worden gehouden met alle relevante factoren, waaronder de redelijke verwachtingen van de betrokkene en de toepasselijke wettelijke en reglementaire bepalingen.

11. Het Comité stelt ter zake vast dat:

- de gegevens oorspronkelijk door de douane werden ingezameld met volgend doel:  
*"De summiere aangifte wordt geïseerd door de douaneautoriteiten en bewaard, zodat kan worden gecontroleerd dat de goederen waarop zij betrekking heeft binnen de in artikel 49 van het Wetboek bedoelde termijnen een douanebestemming<sup>4</sup> krijgen."*<sup>5</sup>;

---

<sup>3</sup> "Persoonsgegevens mogen slechts verwerkt worden in één van de volgende gevallen: (...)

c) wanneer de verwerking noodzakelijk is om een verplichting na te komen waaraan de verantwoordelijke voor de verwerking is onderworpen door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie;(..."

<sup>4</sup> Een "douanebestemming van goederen" wordt in artikel 4, 15° van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad van 12 oktober 1992 tot vaststelling van het communautair douanewetboek, als volgt gedefinieerd:

"a) plaatsing van goederen onder een douaneregeling;

b) binnenbrengen van goederen in een vrije zone of in een vrij entrepot;

c) wederuitvoer van goederen uit het douanegebied van de Gemeenschap;

d) vernietiging van goederen;

e) afstaan van goederen aan de Schatkist;"

<sup>5</sup> Artikel 183, tweede lid, van Verordening (EEG) nr. 2454/93 van de Commissie van 2 juli 1993 houdende vaststelling van enkele bepalingen ter uitvoering van Verordening (EEG) nr. 2913/92 van de Raad tot vaststelling van het communautair douanewetboek.

➤ artikel 4, § 3, 5°, van de wet van 4 februari 2000 onder andere de volgende bevoegdheid aan het FAVV toekent: *"de inzameling, de ordening, het beheer, de archivering, en de verspreiding van alle informatie in verband met haar opdracht. De Koning stelt bij een in de Ministerraad overlegd besluit de regels vast met betrekking tot de organisatie, de werking en de toegankelijkheid van databanken, die door het agentschap of met zijn medewerking kunnen worden uitgebouwd (...)"*;

➤ de artikelen 5 en 6 van Verordening nr. 282/2004<sup>6</sup> het volgende vermelden:

*"Om te garanderen dat alle dieren die de Gemeenschap worden binnengebracht aan een veterinaire controle worden onderworpen, werken de bevoegde autoriteit en de officiële dierenartsen van elke lidstaat samen met andere controlediensten om alle relevante gegevens over de invoer van dieren te verzamelen. Dit betreft met name de volgende gegevens:*

- a) informatie waarover de douanediens ten beschikken;*
- b) gegevens uit de vrachtbrieven van vaartuigen, treinen of vliegtuigen;*
- c) ander informatiebronnen die ter beschikking staan van exploitanten van vervoer over de weg of per spoor, in havens of op luchthavens.*

*Om het doel van artikel 5 te realiseren, organiseren de bevoegde autoriteiten en de douanediens ten van de lidstaten de uitwisseling van de in hun gegevensbanken opgenomen gegevens. Met het oog op een snellere informatieoverdracht worden de informaticasystemen van de bevoegde autoriteit voorzover mogelijk en met inachtneming van de gegevensbeveiliging gecoördineerd met de informaticasystemen van de douanediens ten en de handelaren."*

➤ de artikelen 6 en 7 van Verordening nr. 136/2004<sup>7</sup> het volgende bepalen:

*"Om te verzekeren dat alle producten van dierlijke oorsprong die in de Gemeenschap worden binnengebracht aan een veterinaire controle worden onderworpen, moeten de bevoegde autoriteit en de officiële dierenartsen van alle lidstaten hun werkzaamheden met andere handhavingdiensten coördineren om de nodige gegevens te verzamelen inzake het binnenbrengen van dierlijke producten. Dit geldt met name voor het volgende:*

- a) gegevens die ter beschikking staan van de douaneautoriteit;*
- b) informatie over vrachtbrieven van schepen, treinen of vliegtuigen;*

<sup>6</sup> Verordening (EG) nr. 282/2004 van de Commissie van 18 februari 2004 betreffende de vaststelling van een document voor de aangifte en de veterinaire controle vanuit derde landen afkomstige dieren die in de Gemeenschap worden binnengebracht.

<sup>7</sup> Verordening (EG) nr. 136/2004 van de Commissie van 22 januari 2004 tot vaststelling van procedures voor de veterinaire controles in de grensinspectieposten van de Gemeenschap bij het binnenbrengen van producten uit derde landen.

*c) andere informatiebronnen die ter beschikking staan van de exploitanten van vervoer over de weg, het spoor, via havens of luchthavens."*

*Met het oog op de verwezenlijking van de bepaling van artikel 6, moet de bevoegde autoriteit toegang hebben tot de gegevensbanken van de douaneautoriteit of de relevante onderdelen daarvan.*

*Met het oog op een snelle informatie-uitwisseling moeten de informatietechnologiesystemen van de bevoegde autoriteit, met inachtneming van de gegevensbescherming, zo mogelijk en waar het passend is, worden geïntegreerd in de informatietechnologiesystemen van de douaneautoriteit en de exploitanten."*

12. Rekening houdend met het hierboven geciteerde regelgevend kader, kan de voormelde verwerking door het FAVV als verenigbaar beschouwd worden.

13. Het Comité vestigt er evenwel tegelijk de aandacht op dat artikel 4, § 3, 5°, van de wet van 4 februari 2000 voorziet dat in een uitvoeringsbesluit regels dienen te worden vastgesteld *"met betrekking tot de organisatie, de werking en de toegankelijkheid van databanken, die door het agentschap of met zijn medewerking kunnen worden uitgebouwd."* Het beveelt aan om hier zo spoedig mogelijk werk van te maken.

## **2. PROPORTIONALITEITSBEGINSEL**

### **2.1. Aard van de gegevens**

14. Artikel 4, § 1, 3°, WVP stelt dat persoonsgegevens toereikend, terzake dienend en niet overmatig dienen te zijn, uitgaande van de doeleinden waarvoor zij worden verkregen of waarvoor zij verder worden verwerkt.

15. FAVV verzoekt om gemachtigd te worden om toegang te krijgen tot invoer –en doorvoergegevens die door de ADA wordt bijgehouden. Concreet betreft het de volgende data:

➤ vrachtgegevens van internationaal opererende vervoersmiddelen (zogenaamde "scheepsmanifesten"):

- naam en volledig adres van de scheepvaartmaatschappij;
- identiteit van het schip;
- plaats en datum van lading;
- plaats van lossing;
- en, voor elke zending:

- het nummer van het cognossement of een ander handelsdocument;
- aantal, beschrijving, merken en nummers van de colli<sup>8</sup>;
- de gebruikelijke handelsbenaming van de goederen die voldoende gedetailleerd moet zijn om de goederen te kunnen identificeren;
- brutomassa;
- in voorkomend geval, nummers van de container.

➤ invoer en doorvoergegevens:

- Movement Reference Number<sup>9</sup>;
- gegevens aanvoerder;
- gegevens vervoermiddel;
- bestemming;
- datum;
- gecombineerde nomenclatuur code<sup>10</sup> en omschrijving;
- netto en bruto gewicht;
- land van origine;
- bestemming.

16. Na analyse van deze gegevens – die zoals hoger gezegd in heel wat gevallen persoonsgegevens in de zin van artikel 1, § 1, WVP zullen betreffen – stelt het Comité vast dat deze proportioneel zijn (artikel 4, § 1, 3<sup>o</sup>, WVP), op voorwaarde dat enkel die invoer –en doorvoergegevens worden ter beschikking gesteld die nodig zijn opdat het FAVV haar taken zou kunnen uitoefenen

17. Het Comité vestigt er bovendien de aandacht op dat de ingewonnen gegevens beschouwd worden als zijnde gerechtelijke gegevens, zoals bedoeld in artikel 8 van de WVP, als zij worden verzameld of verwerkt om gebruikt te worden om bij het gerecht een zaak in te leiden of wanneer zij kunnen leiden tot administratieve sancties.

18. Het is dan ook aangewezen dat het FAVV de bijzondere voorwaarden eerbiedigt die betrekking hebben op dit type van verwerkingen. Deze voorwaarden staan vermeld in artikel 25 van het koninklijk besluit van 13 februari 2001. Krachtens dit artikel moet de verantwoordelijke duidelijk de categorieën personen aanduiden die toegang hebben tot de gegevens en hun functie moet daarbij nauwkeurig worden omschreven. De lijst van de categorieën personen moet ter beschikking worden

---

<sup>8</sup> Het betreft het aantal verpakkingen of het aantal eenheden binnen een zending.

<sup>9</sup> Het betreft een nummer dat automatisch gegenereerd wordt en dat dient als identificatie van de zending bij haar beweging binnen de Europese Unie.

<sup>10</sup> Bij Verordening (EEG) nr. 2658/87 is een nomenclatuur van goederen vastgesteld, de gecombineerde nomenclatuur genaamd, die zowel wordt gebruikt voor het gemeenschappelijke douanetarief als voor de statistieken van de buitenlandse handel van de EG.

gehouden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer. De verantwoordelijke moet er bovendien over waken dat die aangeduide personen gebonden zijn aan een wettelijke, statutaire of contractuele verplichting aangaande de vertrouwelijkheid van de gegevens.

19. Wat de laatstgenoemde voorwaarde betreft kan worden opgemerkt dat de inspecteurs en controleurs van het FAVV een Charter hebben ondertekend waarin zij een discretieplicht onderschrijven. Bovendien is voor het personeel van de federale overheidsinstellingen ook een vertrouwelijkheidsplicht opgenomen in Omzendbrief nr. 573 van 17 augustus 2007 *met betrekking tot het deontologisch kader voor de ambtenaren van het federaal administratief openbaar ambt*<sup>11</sup>.

## **2.2. Bewaringstermijn van de gegevens**

20. In zijn mail dd. 4 maart 2010 signaleert het FAVV dat zowel de vrachtgegevens als de in –en doorvoergegevens slechts bewaard worden als er een concreet dossier of PV moet worden geopend en in deze gevallen zal de vooropgestelde bewaartermijn 5 jaar bedragen. Het FAVV voegt er aan toe dat laatstgenoemde termijn *"eigenlijk onbepaald is en afhangt van de duur van de juridische procedure met betrekking tot een bepaald dossier."*

21. Het Comité stelt vast dat er vooraf geen exacte bewaartermijn kan worden vastgelegd. Het is evenwel van oordeel dat in de praktijk een onderscheid kan gemaakt worden tussen verschillende bewaringswijzen. De behandeling van een hangend dossier – in het kader van de met onderhavige gegevensverwerking vooropgestelde doeleinden (cf. randnummer 6) – vereist een bewaring van gegevens opdat deze op normale wijze beschikbaar en toegankelijk zouden zijn voor de ambtenaren die belast zijn met het beheer van het dossier.

Van zodra de noodzakelijke termijnen voor het administratief beheer van een dossier verstreken zijn, moet de gekozen bewaringswijze aan de gegevens slechts een beperkte beschikbaarheid en toegankelijkheid verlenen. Een dergelijke bewaringswijze moet toelaten om een antwoord te bieden op andere mogelijke doeleinden van deze bewaring, zoals de naleving van de wettelijke voorschriften inzake verjaring of de uitvoering van een administratieve controle.

Eens de bewaring niet langer nuttig is dienen de gegevens te worden vernietigd.

---

<sup>11</sup> "31. De ambtenaren gebruiken de informatie waarover zij beschikken op gepaste wijze. Zij zorgen ervoor dat de informatie waarvoor zij verantwoordelijk zijn of waarover zij beschikken, vertrouwelijk blijft wanneer nodig. Zij proberen geen toegang te krijgen tot informatie die niet voor hen bestemd is."



### **2.3. Frequentie van de toegang en duur van de machtiging**

22. Het FAVV verzoekt om over een permanente toegang te beschikken, aangezien het op ieder moment in staat moet zijn om te bepalen welke goederen worden ingevoerd. Het Comité is van oordeel dat een dergelijke permanente toegang gepast is in het licht van artikel 4, § 1, 3°, WVP.

23. De toegang wordt ook voor onbepaalde duur gevraagd. De taken van het FAVV zoals opgesomd in artikel 4, § 3, van de wet van 4 februari 2000, zijn immers niet in de tijd beperkt. Het Comité constateert dat, met het oog op de realisatie van de opgegeven doeleinden, een machtiging voor onbepaalde duur gepast is (artikel 4, § 1, 3° WVP).

### **2.4. Bestemmingen en/of derden waaraan gegevens worden meegedeeld**

24. Volgens de informatie verstrekt door het FAVV zullen de gegevens enkel intern worden gebruikt, met name door controleurs, door inspecteurs, door experts controlebeleid en door medewerkers van de Dienst Import/Export. Het Comité stemt hier mee in.

## **3. TRANSPARANTIEBEGINSEL**

25. Het Comité herinnert eraan dat een eerlijke verwerking van gegevens een verwerking is die gebeurt op een transparante wijze. Eén van de hoekstenen van een transparante verwerking, betreft de informatieplicht in de zin van artikel 9, § 2, WVP.

26. In voorliggend geval zullen de geplande gegevensverwerkingen evenwel verricht worden met het oog op de toepassing van bepalingen voorgeschreven door of krachtens een wet, een decreet of een ordonnantie. Op grond van artikel 9, § 2, 2de lid, b), WVP is in een dergelijke situatie een vrijstelling van de informatieplicht van kracht. Deze vrijstelling neemt echter niet weg dat het Comité er zich kan van vergewissen of er passende waarborgen bestaan voor de bescherming van de fundamentele rechten van de betrokkenen.

27. Het FAVV geeft aan dat het haar algemeen privacybeleid zal publiceren op haar website. Het Comité neemt hier akte van. Het beveelt ook aan om langs de kant van de ADA een maximale transparantie te verzekeren. De ADA zou via gepaste kanalen algemene informatie kunnen verstrekken omtrent het feit dat het gegevens aan het FAVV doorgeeft en met het oog op welke doeleinden deze doorgifte plaats vindt. Het zou dit bijvoorbeeld kunnen door dit op haar website te vermelden.

#### 4. BEVEILIGING

28. Uit de door het FAVV meegedeelde stukken blijkt dat zij over een veiligheidsconsulent en een veiligheidsbeleid beschikt. Het Comité neemt hier akte van.

29. Voor wat de ADA betreft, bevat de machtigingsaanvraag geen informatie inzake de beveiliging. Het Comité vraagt de ADA dan ook om het evaluatieformulier inzake de beveiliging in te vullen en naar hem te sturen.

#### OM DEZE REDENEN,

#### het Comité

**machtigt** het FAVV en de ADA om de verwerkingen bedoeld in de machtigingsaanvraag, uit te voeren, mits rekening wordt gehouden met de hierboven geschetste opmerkingen (zie in het bijzonder randnummers 8, 13, 16, 18, 21, 27 en 29)

Voor de Administrateur m.v.,

(get.) Patrick Van Wouwe



De Voorzitter,

(get.) Willem Debeuckelaere

Voor eensluidend verklaard afschrift:

Patrick Van Wouwe,  
Afdelingshoofd O&RM

12.04.2010